

مرکز مطالعات استراتژیک و منطقوی
د ستراتژیکو او سیمه ییزو څېړنو مرکز

تحليل هفته

شماره: ۲۲۱ (از ۱۸ الی ۲۵ سنبله ۱۳۹۶ هـ ش)

این نشریه مجموعه تحلیل رویدادهای مهم سیاسی و اقتصادی هفته وار است که به زبان های پشتو، دری، انگلیسی و عربی، توسط مرکز مطالعات استراتژیک و منطقوی تهیه و نشر می گردد، تا نهادهای سیاست گذار و پالیسی ساز از آن استفاده نمایند.

آنچه در این شماره می خوانید:

۲ مقدمه

د برېکس سازمان اعلامیه او پر سیمه یې اغېزې

۴ د بریکس سازمان پېژندنه

۴ د برېکس د زیامین اعلامیه او غبرگونونه

۵ ولې د برېکس وروستی اعلامیه هیښوونکې ده؟

۵ پر سیمه د برېکس اعلامیې اغېزې

جنگ افغانستان؛ ۱۶ سال بعد از حملات ۱۱ سپتامبر

۸ حمله امریکا بر افغانستان

۹ جنگ ۱۶ ساله امریکا در افغانستان

۱۰ بازگشت دوباره به میدان جنگ

۱۱ نتیجه گیری

مقدمه

د نړۍ د پنځو پرمختيايي هېوادونو سازمان (برېکس) وروستۍ اعلاميې د سيمې د هېوادونو غبرگونونه له ځان سره لرل. د دغه سازمان وروستۍ اعلاميې، د عراق او سوريې، شمالي کوريا او ځينو نورو مهمو نړيوالو قضيو ترڅنگ، په سيمه کې هم وسله والې ډلې وغندلې او پاکستان ته يې پکې د ملامتۍ گوته ونيوله.

د برېکس (BRICS) په وروستۍ سرمشريزه کې، چې د چين په زيامين (XIAMEN) ښار کې د سپټمبر له ۳مې تر ۵مې نېټې جوړه شوې وه، د برازيل ولسمشر ميشل تبمر د روسيې ولسمشر ولاديمير پوتين د چين ولسمشر شي جين پينگ د سوېلي افريقا لومړي وزير جېکب زوما او د هند لومړي وزير نرېندرا مودي گډون کړی و. د غړو هېوادونو ترڅنگ د يو شمېر نورو هېوادونو چارواکو هم گډون کړی و.

افغان حکومت له تېرو څو کلونو راهيسې په سيمه او ځانگړي ډول د پاکستان له لوري د وسله والو ډلو د ملاتړ پر ضد، د سيمه ييزې اجماع جوړولو په هڅه کې دی؛ کوم څه چې د برېکس په وروستۍ اعلاميه کې راڅرگند شول. دا چې د برېکس سازمان وروستۍ اعلاميه څه لاملونه، موخې او اغېزې لري، د ستراتيژيکو او سيمه ييزو خپرونو مرکز د دې اوونۍ د تحليل په لومړۍ برخه کې يې په اړه شننه لولۍ.

د تحليل دويمه برخه مو په افغانستان کې د امريکا او ناټو ۱۶ کلنې جگړې ته ځانگړې شوې ده. ۱۶ کاله وړاندې په امريکا کې د سپټمبر د ۱۱مې پېښې وشوې، چې له کبله يې امريکا په افغانستان بريد وکړ او دلته يې د طالبانو حکومت ونړاوه. د تحليل په دې برخه کې، ۱۶ کاله وروسته د هېواد وضعيت او دلته روانې جگړې ته کتنه لولۍ.

د برېکس سازمان اعلاميه او پر سيمه يي اغېزې

د برېکس په نوم د نړۍ د پنځو ځواکمنو هېوادونو سازمان، د خپلې وروستۍ غونډې په اعلاميه کې، چې د دوشنبې په ورځ (۱۱ سپتمبر) خپره شوه، په سيمه او په تېره بيا په افغانستان کې، د وسله والو طالبانو، القاعدې، حقاني شبکې، داعش، لشکر طيبه، جیش محمد، تحریک طالبان پاکستان، جماعت الاحرار او ځينو نورو وسله والو ډلو فعاليتونه وغندل.

تر ټولو مهمه دا وه، چې په دغه اعلاميه کې د «پاکستان دننه» کلمه کارول شوې وه، کوم څه چې د پاکستان غبرگون راوپاروه او د برېکس سازمان دغه گډه اعلاميه يې داسې مهال رد کړه، چې د پاکستان ستراتيژيک ملگری چين هم د دغې اعلاميې برخه و.

دا چې د برېکس سازمان کله جوړ شو او موخې يې څه دي؟ د برېکس سازمان د «زيامين» اعلاميه کې څه وو او پر سيمه به د دغې اعلاميې اغېزې څه وي؟ دا او دې ته ورته پوښتنې مو دلته ځواب کړې دي.

د برېکس سازمان پېژندنه

د برېک سازمان طرحه په ۲۰۰۱ کال کې د گولډمن ساکس کمپنۍ مشر جیم او نیل په خپله یوه لیکنه کې وړاندې کړه. په پیل کې برېک د څلورو هېوادونو مجموعه وه او د هر هېواد له لومړي لفظ څخه یې د برېک نوم جوړ کړی و. په برېک سازمان کې (ب-برازیل؛ ر-روسیه؛ ې (انگریزي آی)-هند (انډیا)؛ ک (انگریزي سي)-چین) برازیل، روسیه، هند او چین شامل وو. په ۲۰۱۰ کال کې سوبلي افریقا هم پکې شامله شوه او په دې توګه دا سازمان د برېکس په نامه یاد شو.

د برېکس سازمان په حوزو کې د نړۍ ۴۱ سلنه وګړي مېشت دي؛ د نړۍ ۲۲ سلنه خام داخلي عاید برابرېږي؛ د نړۍ ۲۷ سلنه خاوره یې په بر کې نیولې؛ د نړۍ ۵۰ سلنه اقتصادي وده جوړوي؛ په نړیوال بانک کې یې د رایو زور ۱۳،۲۴ سلنه دی او په آی اېم اېف یا د پیسو نړیوال صندوق کې یې ۱۵ سلنه برخه ده.

د برېکس د زیامین اعلامیه او غبرګونونه

د برېکس په ۹مه غونډه کې چې د چین په زیامین ښار کې وشوه. د پنځه واړو غړو هېوادونو ولسمشرانو پکې ګډون وکړ. که څه هم دغه سازمان هر ځل غونډې کوي او اعلامیې خپروي؛ خو دا ځل یې ارزښت په دې کې و، چې په سیمه کې یې «تروریزم» او د افغانستان او سیمې امنیتي وضعیت ته هم اشاره وکړه.

د بېلګې په توګه د برېکس سازمان په افغانستان کې د وسله والو ډلو په تېره بیا د طالبانو، القاعدې، حقاني شبکې، داعش او نورو ډلو تاوتریخوالی وغنده. له همدې کبله یې له افغان امنیتي ځواکونو څخه د ملاتړ غږ هم پورته کړ. دغه راز دغه سازمان په پاکستان کې مېشتو ډلو ته هم اشاره کړې، چې د سیمې امنیت ته ګواښ جوړوي. په دغو کې د طالبانو او حقاني شبکې ترڅنګ، د جیش محمد او لشکر طیبه نومونه هم یاد شوي دي. دا په ښکاره له افغان او هندي دریځونو ملاتړ دی. له همدې ځایه ده، چې دواړو افغانستان او هندوستان د برېکس اعلامیه تاریخي بللې او پراخ هرکلی یې ترې کړی دی.

په بل اړخ کې، پاکستان بیا دغه اعلامیه رد کړې ده. د پاکستان له بهرنیو چارو وزارت نیولې تر دفاع وزارت پورې، ډېری چارواکو پر دغې اعلامیې تبصرې کړې دي. د پاکستان د رسمي دریځ له مخې، دا افغانستان دی، چې د سیمې امنیت ته ګواښ دی؛ ځکه د دوی په اند، افغان امنیتي ځواکونه په خپله تر ۵۵ سلنه زیاته خاوره ولکه نه لري. د دې ترڅنګ اسلام آباد د تېر په څېر د همدردۍ کارډ هم ولوباوه، چې گویا دا په حقیقت کې پاکستان دی، چې د «تروریزم» ښکار دی، نه نور.

ولې د برېکس وروستی اعلامیه هېښوونکې ده؟

زموږ سیمه دا مهال له په زړه پورې جیوپولیتیکو بدلونونو تېرېږي. د شانګهای همکارۍ سازمان چې یو امنیتي او اقتصادي سازمان دی، اوس په تدریجي توګه کلتوري اړخ هم خپلوي. د شانګهای د همکارۍ سازمان د ځوانانو دویم کمپ یې بېلګه ده. دغه راز د برېکس سازمان هم، چې تر ډېره یو اقتصادي فورم ګڼل کېږي، په تدریجي توګه د سیمې امنیتي اړخ ته پام کوي. د برېکس سازمان د زیامین اعلامیه کې یوازې د تروریزم برخه د ډېرو لپاره هېښوونکې وه. خو دا چاره د څو عواملو له کبله وه:

لومړی؛ چین په لومړي ځل او په ښکاره توګه د تروریزم او په پاکستان کې د القاعدې، طالبانو او حقاني شبکې وسله والو ډلو د شتون پرضد، له پاکستانی دریځ څخه ملاتړ ونه کړ، بلکې برعکس یې په غیر مستقیمه توګه د هند او افغانستان له دریځونو ملاتړ وکړ.

دویم؛ چین په لومړي ځل په پاکستان کې هند-ضد وسله والې ډلې د تروریستي ډلو په کتار کې راوستې او د دوی پر شتون یې اندېښنه وښوده. هغه هم داسې مهال، چې له تېرو ۱۸ میاشتو راهیسې، چین څو ځله په ملګرو ملتونو کې د جیش محمد مشر د «تروریست» په توګه د پېژندلو په لاره کې، د هند خنډ ګرځېده.

درېیم؛ له روسیې او چین سره د پاکستان نږدې کېدونکو اړیکو سره سره، بیجینګ او مسکو له یوې داسې اعلامیې ملاتړ وکړ، چې تمه یې نه ترې کېده.

څلورم؛ دا اعلامیه له دې کبله هم ډېره هېښوونکې وه، چې له څو کلونو راهیسې همدا د هند او افغانستان د بهرني سیاست اصلي خبرې وې. له همدې ځایه ده، چې دا اعلامیه ښایي تر ډېره د هند او افغانستان د ډیپلوماسۍ بریالیتوب بلل کېږي.

پر سیمه د برېکس اعلامیې اغېزې

د برېکس د زیامین اعلامیه به په لاندې برخو کې په سیمه ییزه کچه خپلې اغېزې ولري:

لومړی؛ د پاکستان-چین اړیکې: چین له تېرو څو کلونو راهیسې په رسمي غونډو کې پر پاکستان فشارونه راوړي، چې نور نو وسله والې ډلې د بهرني سیاست د آلو په توګه ونه کاروي. کوم څه چې پاکستان یې له ډېر وخت راهیسې کوي. دغه فشارونه به تر ډېره له عامه خلکو او رسنیو لرې او پټ وو. خو دا لومړی ځل دی، چې چین د پاکستان له دغه سیاست سره زړه‌ېډاوی ښيي. له دې سره سره، دا د دې معنا هم نه لري، چې د

پاکستان-چین ستراتیژیکې اړیکې مخ په خور روانې دي؛ بلکې چین د خپلو لویو سیمه ییزو اقتصادي پروژو د امنیت لپاره پر پاکستان فشار زیاتوي، هغه هم په داسې مهال چې پاکستان نور د امریکا ستراتیژیک ملگری نه دی!

دویم؛ افغانستان: د افغانستان ولسمشر اشرف غني د خپلې دورې له پيله د «تروریزم» پر ضد د سیمه ییزې اجماع په راپورته کولو پسې و. په همدې موخه یې ډېرو هېوادونو ته سفرونه هم وکړل؛ خو یوازې له چین پرته نورو هېوادونو مثبت ځواب ور نه کړ. خو د برېکس وروستۍ اعلاميې د کابل هیلې بیا ژوندۍ کړې؛ ځکه له یوې خوا یې د افغانستان قضیې ښکېل لوبغاړی پاکستان وگاڼه او له بلې خوا یې نه یوازې دا چې د وسله والو ډلو تاوتریخوالی وغنده، بلکې له افغان امنیتي ځواکونو سره یې د مرستو ژمنه هم وکړه.

درېیم؛ هند-چین اړیکې: د روان کال له جولای میاشتې راهیسې د هند او چین ترمنځ په ډوکلان سیمه کې تاوتریخوالی زیات شوی و او له ۱۹۶۲ کال راهیسې دا لومړی ځل و، چې د دواړو هېوادونو سرحدي اړیکې دومره ترینګلې وې. مگر د برېکس سازمان له غونډې یوه اوونۍ وړاندې دواړه هېوادونه هوکړې ته ورسېدل او دا کړکېچ حل شو. دغه حالت بیا د برېکس وروستۍ اعلاميې په رامنځته کولو کې هم رول ولوباوه. چین په روان کال کې په دوو ځایونو کې د پاکستان پر پلوۍ د هند په لاره کې خنډ وگرځېد: په «ابن اېس جي» ډله کې د هند شاملېدل او په ملګرو ملتونو کې د جیش محمد مشر مسعود اظهر د «تروریست» په توګه پېژندل. خو اوس د برېکس په اعلامیه کې د جیش محمد او لشکر طیبه نومونه شاملول به، تر څه حده د هند-چین پر اړیکو اغېزه وکړي.

جنگ افغانستان؛ ۱۶ سال بعد از حملات ۱۱ سپتامبر

جنگ جاری در افغانستان شانزده سال پیش از سوی امریکا و ناتو در این کشور آغاز گردید و ظاهراً حادثه ۱۱ سپتامبر در امریکا، یکی از دلایل اصلی حمله امریکا بر افغانستان بود.

این جنگ به هدف سقوط رژیم طالبان و محو پایگاه‌های القاعده در افغانستان آغاز گردید. هرچند در اوایل نیروهای ناتو و امریکا طالبان را شکست داد، ولی شکست طالبان در سال ۲۰۰۱ یک شکست موقتی بود و طالبان دوباره فعالیت‌های جنگی خود را در مناطق مختلف کشور آغاز کرد و اکنون نسبت به چند سال گذشته، قوی‌تر شده است. ناامنی‌ها از جنوب به مناطق شمال کشور گسترش یافته و در حال حاضر بخش زیادی از خاک افغانستان از کنترل حکومت خارج است.

در این جنگ که از شانزده سال به این سو جریان دارد و روز به روز شعله‌ور می‌شود، بر علاوه طرف‌های درگیر، ده‌ها هزار تن از افراد ملکی نیز کشته و زخمی شده‌اند.

در این تحلیل بر چگونگی حمله امریکا بر افغانستان، جنگ شانزده ساله امریکا در افغانستان، استراتژی جدید ایالات متحده برای افغانستان و در کل چگونگی وضعیت جاری افغانستان پرداخته شده است.

حمله آمریکا بر افغانستان

در زمان جهاد علیه شوروی‌ها در افغانستان، هزاران جنگجوی عرب در کنار افغان‌ها بر ضد شوروی‌ها می‌جنگید و بعداً حکومت مجاهدین به رهبری استاد ربانی به آنان پناه داد و به شماری از آن‌ها تابعیت افغانی نیز داده شد. سپس زمانی که طالبان بر بیش از ۹۰ درصد از خاک افغانستان مسلط شدند، به شمول اسامه بن لادن رهبر شبکه القاعده، تعدادی از عرب‌ها در افغانستان حضور داشتند و اعضای این گروه از سال ۱۹۹۶ به بعد از حمایت طالبان در افغانستان برخوردار شدند.

زمانی که حادثه ۱۱ سپتامبر ۲۰۰۱ رخ داد، اعضای شبکه القاعده متهم به دست داشتن در این واقعه شدند و به همین بهانه آمریکا بر افغانستان حمله نمود و با سرنگونی رژیم طالبان، جنگ خونینی در کشور آغاز گردید. اسامه بن لادن در افغانستان به سر می‌برد و جورج دبلیو بوش رئیس جمهور وقت آمریکا، در ۲۰ سپتامبر ۲۰۰۱ موقف خویش برای حکومت طالبان را چنین اعلام کرد^۱:

- تمام رهبران القاعده به ایالات متحده تحویل داده شوند؛
- تمام افراد خارجی زندانی در بند طالبان آزاد و به ایالات متحده تسلیم داده شوند^۲؛
- تمامی کمپ‌های تربیتی آنها بسته شوند؛
- به ایالات متحده اجازه عام و تام برای دسترسی به کمپ‌های القاعده و بررسی آنها داده شود.

حکومت طالبان از طریق سفارت خود در پاکستان بیان نمود که ایالات متحده تاکنون هیچ سندی مبنی بر شرکت اسامه بن لادن در حملات ۱۱ سپتامبر ارائه نکرده است. به گفته ملا عبدالسلام ضعیف سفیر طالبان در اسلام‌آباد، حکومت طالبان برای حقیقت‌یابی این حادثه تلاش‌هایی زیادی کرد، ولی آمریکا از تصمیم حمله بر افغانستان عقب نمی‌رفت. به گفته او، حملات ۱۱ سپتامبر حادثه تصادفی نبوده بلکه ایالات متحده آمریکا برای تامین منافع درازمدت خویش در منطقه، قصد حضور نظامی در افغانستان را از قبل داشت. طالبان سه بار پیشنهاد محاکمه اسامه بن لادن را به دولت ایالات متحده به خاطر حوادث یازدهم سپتامبر دادند که هر سه بار از سوی ایالات متحده این درخواست‌ها رد شد.^۳

^۱ "Transcript of President Bush's address – CNN". CNN. 21 September 2001. Retrieved 27 March 2011.

^۲ منظور از زندانیان خارجی ۱۰ نفر آمریکایی بود که در بند طالبان به سر می‌برد.

^۳ 'Bush rejects Taliban offer to hand Bin Laden over, guardian, 14th oct 2001, see online: <
<http://www.theguardian.com/world/2001/oct/14/afghanistan.terrorism5>>

در ۷ اکتوبر حملات هوایی امریکا آغاز یافت و در ۳۱ اکتوبر نیروهای جبهه متحد شمال با کمک و حمایت حملات هوایی امریکا وارد کابل شدند و حکومت طالبان سرنگون گردید. در ۲۵ نوامبر کنفرانس بن در مورد افغانستان برگزار شد و در جریان ۱۰ روز یک اداره موقت را به ریاست حامد کرزی تشکیل داد.

جنگ ۱۶ ساله امریکا در افغانستان

امریکا شانزده سال قبل از امروز به دنبال انتقام گرفتن از القاعده به افغانستان حمله کرد و جنگ ناشی از آن تا اکنون ادامه دارد. در این مدت استراتیژی امریکا برای افغانستان از مراحل مختلف عبور کرده است. پس از آغاز جنگ در افغانستان، استراتیژی امریکا سرنگونی رژیم طالبان و ایجاد نظام جدید در افغانستان بود. در این دوره که جورج دبلیو بوش رئیس جمهور امریکا بود، روابط افغانستان و امریکا گرم تر و کمک های جامعه جهانی به خصوص امریکا به افغانستان سرازیر شد. در مرحله دوم، پس از آنکه جنگ طالبان در برابر نیروهای خارجی و حکومت افغانستان دوباره آغاز و در طول چند سال گسترش و شدت یافت، تمرکز بیشتر به میدان جنگ گردید و در سال ۲۰۰۶ شمار نیروهای خارجی در این کشور افزایش یافت.

در زمان ریاست جمهوری بارک اوباما، از یک سو روابط میان حامد کرزی و امریکا به تیره گی گرایید و از سوی دیگر، تلفات نیروهای امریکایی نیز بیشتر شد و برضد جنگ افغانستان و عراق صداهایی در امریکا بلند شد. به همین دلیل، پالیسی امریکا در افغانستان نیز متذبذب شد. نخست تصمیم بر افزایش سربازان امریکایی در افغانستان و بعدا تصمیم خروج نیروهای امریکایی از افغانستان گرفته شد که بالاخره در اواخر سال ۲۰۱۱ برنامه خروج نیروهای امریکایی از افغانستان آغاز شد.

امریکا در کنار خروج نیروهای خویش از افغانستان، ایجاد پایگاه های نظامی در این کشور را نیز در برنامه خویش داشت که با روی کار آمدن حکومت وحدت ملی روابط کابل - واشنگتن دوباره بهتر شد و توافقنامه امنیتی با امریکا امضاء شد. در نتیجه بهبود روابط، بارک اوباما نیز تصمیم گرفت تا به خواست حکومت افغانستان، پروسه خروج نظامیان خود از افغانستان را متوقف سازد. اجازه علمیات شبانه که به دلیل مخالفت رئیس جمهور پیشین متوقف شده بود، دوباره به نیروهای امریکایی داده شد و مهم تر اینکه حکومت وحدت ملی بر کشتار نظامیان و غیرنظامیان افغان در حملات نیروهای خارجی نیز سکوت اختیار کرد. همین دلیل است که نقش امریکایی ها در میدان جنگ در افغانستان بار دیگر بیشتر شد و در کنار افزایش تلفات نظامیان و غیر نظامیان افغان در حملات نیروهای خارجی، تلفات خود نیروهای خارجی نیز در این اواخر افزایش یافته است.

با این همه، در شانزده سال جنگ امریکا در افغانستان نه تنها اینکه طالبان شکست نخورد، بلکه در سال‌های اخیر افزون بر طالبان، گروه «دولت اسلامی» نیز در مناطق مختلف کشور به خصوص مناطق شرقی آغاز به فعالیت کرد و در کم‌ترین مدت، تبدیل به یک تهدید بزرگ در افغانستان شد. این گروه تاکنون چندین حمله خونین و مرگباری را در پایتخت و سایر شهرهای بزرگ انجام داده است. در کنار این، بر اساس گفته‌های مقامات حکومت افغانستان، در حال حاضر ۲۰ گروه مخالف مسلح در افغانستان می‌جنگند.

بازگشت دوباره به میدان جنگ

هرچند ماموریت جنگی نیروهای ناتو و امریکا ظاهراً در سال ۲۰۱۴م پایان یافت و این نیروها مسئولیت آموزش، پشتیبانی و مشوره‌دهی نیروهای افغان را به عهده گرفتند، اما با آمدن دونالد ترامپ در راس اداره امریکا، بار دیگر امریکا از اعزام سربازان بیشتر به افغانستان و ادامه جنگ در این کشور خبر داد.

دونالد ترامپ پس از ماه‌ها بحث بر سر استراتژی جدید کشورش برای افغانستان، ماه قبل (۲۲ اگست ۲۰۱۷) اعلام کرد که استراتژی جدید کشورش بر ادامه حمایت از حکومت افغانستان، نابودی گروه‌های "تروریستی" و از بین بردن پایگاه‌های امن این گروه‌ها در پاکستان متمرکز است. او در سخنرانی‌اش چندین بار به پیروزی در جنگ افغانستان تأکید کرد و از پیروزی خود چنین تعریف کرد: «حمله بر دشمنان، نابود ساختن داعش، ضربه زدن به القاعده، جلوگیری از تسلط طالبان بر افغانستان و نیز پایان دادن به حمله‌ها در برابر ایالات متحده». ترامپ همچنان گفت که خروج نیروهای امریکایی از افغانستان همانند عراق به قدرت رسیدن و تقویت گروه‌های "تروریستی" مانند داعش و القاعده منجر خواهد شد.

در کل استراتژی جدید امریکا برای افغانستان بر چند مورد مهم ذیل می‌چرخد:

- پایان دادن به برنامه زمان‌بندی خروج نیروهای نظامی امریکا از افغانستان و مشروط ساختن خروج نیروهایش از افغانستان؛
- مبهم ساختن آینده حضور نظامی امریکا در افغانستان؛
- تأکید بر افزایش نظامیان بیشتر در افغانستان؛
- به کار بردن لهجه تند علیه پاکستان؛
- ادامه جنگ با طالبان، در کنار مذاکرات صلح؛
- تأکید بر افزایش نقش هند در افغانستان.

نتیجه گیری

حمله آمریکا بر افغانستان ظاهراً برای سرکوب شبکه القاعده و طالبان صورت گرفت، ولی حکومت ایالات متحده اهداف درازمدت خویش در منطقه را دنبال می‌کند. اگر انگیزه حمله بر افغانستان تنها نسپردن اسامه بن لادن به آمریکا بود، پس وقتی که اسامه بن لادن در اسلام‌آباد کشته شد، نیروهای امریکایی باید این منطقه را ترک می‌گفت. برخی تحلیلگران به این نظر اند که اهداف آمریکا در این منطقه حصار رقباي این کشور مانند چین و روسیه است که تا هنوز به این اهداف دست نیافته و منابع آسیای میانه نیز به دست آنان نیافتیده است. اکنون با گذشت ۱۶ سال از آغاز عملیات نظامی آمریکا در افغانستان، تنها چیزی که برای آمریکا دست‌آورد محسوب می‌شود، این است که جنگ در افغانستان جریان دارد و آمریکا حضور نظامی در منطقه دارد. اگر جامعه جهانی قصد حل و فصل قضیه افغانستان را دارد، پس تنها راه حل مسئله افغانستان، اجازه دادن به خود افغان‌هاست تا برای رسیدن به آشتی ملی تلاش کنند و با هم مشکلاتشان را حل نمایند.

پس از اعلام استراتژی جدید آمریکا برای افغانستان، به نظر می‌رسد آمریکا در افغانستان خواستار ادامه جنگ جاری است، چون زمانیکه بیش از ۱۰۰ هزار سرباز خارجی نتوانست در جنگ افغانستان آمریکا را برنده سازد، چگونه ممکن خواهد شد با افزایش ۳۵۰۰ سرباز در این جنگ موفق شود.

پایان

ارتباط با ما:ایمیل: info@csrskabul.com csrskabul@gmail.comوب سایت: www.csrskabul.com - www.csrskabul.net

شماره تماس دفتر: 784089590 (+93)

ارتباط با مسئولین:دکتر عبدالباقي امين، رئيس مركز مطالعات استراتژيك ومنطوقی: abdulbaqi123@hotmail.com (+93) 789316120حکمت الله خلاند، مسؤول بخش پژوهش‌ها و نشرات: hekmat.zaland@gmail.com (+93) 775454048

یادآوری: لطفا نظرات و پیشنهادات خود را جهت بهبود مطالب این نشریه به ما ارسال دارید.